

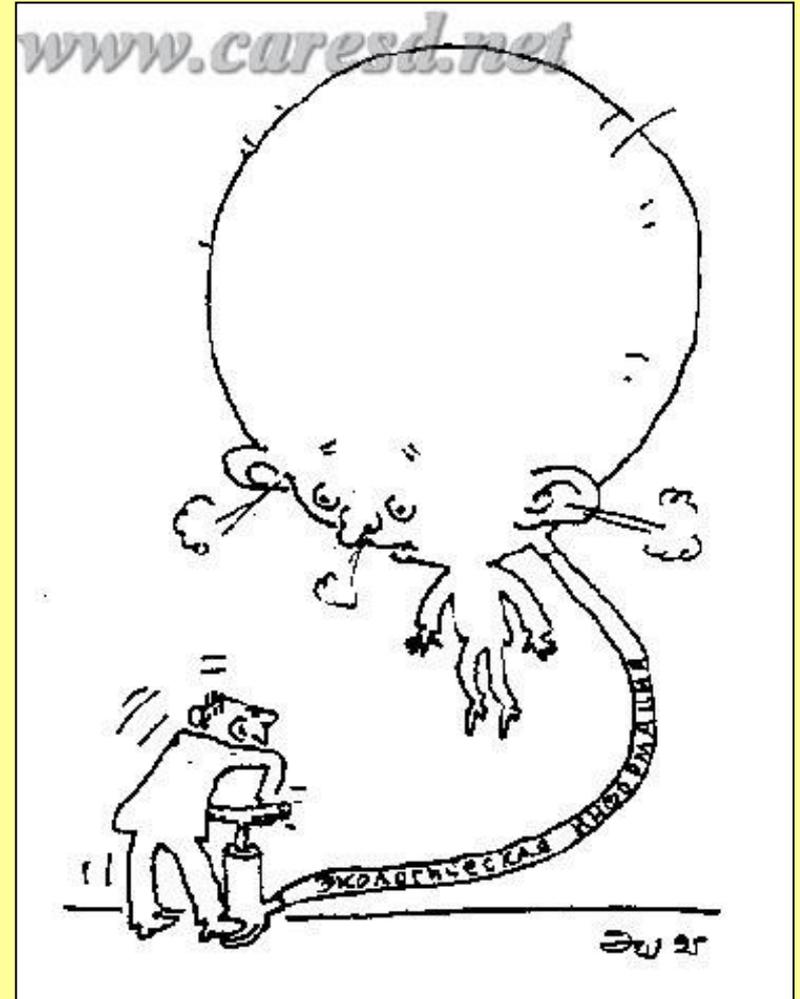
Охорона природи

Кафедра екології та охорони навколишнього середовища

Анатолій Віталійович
Подобайло

Програма курсу

- Історія охорони природи;
- Ресурсний підхід до охорони природи;
- Агробіорізноманіття;
- Основи екологічної етики;
- Природоохоронна законодавча база

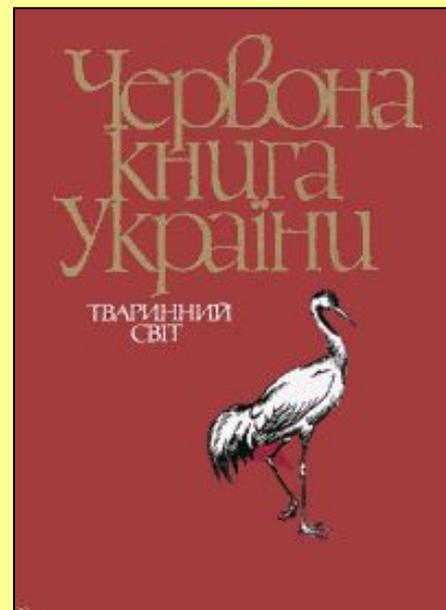

Програма курсу

- Збереження рідкісних видів;
- Причини вимирання;
- Механізми вимирання;
- Дизайн природно-заповідних територій;
- Категорії природно-заповідного фонду;
- Методика створення природно-заповідних територій

Рекомендована література

- Ричард Примак. Основи сохрaнення биорaзнообрaзiя.- М.: Изд-во НУМЦ, 2002.- 256с.
- Заповідна справа в Україні: Навчальний посібник./ За ред. М.Д.Гродзинського, М.П.Стеценка.- К.: 2003.- 306с.

Рекомендована література

**Подобайло А.В., Яненко В.О.
Охорона природи: Навчальний
посібник до курсу «Охорона
природи».- К.: ТОФІ КІМЕ, 2014.-
208с.**

Система оцінювання

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Бали	40	40	20	100

3 аспекти ставлення людини до природи

- Етичний. Людина не має права вмішуватися в життя рослин і тварин, руйнувати їх угруповання, знищувати види. Тобто, людина має визнати **право** природи не незалежне від людини існування.

3 аспекти ставлення людини до природи

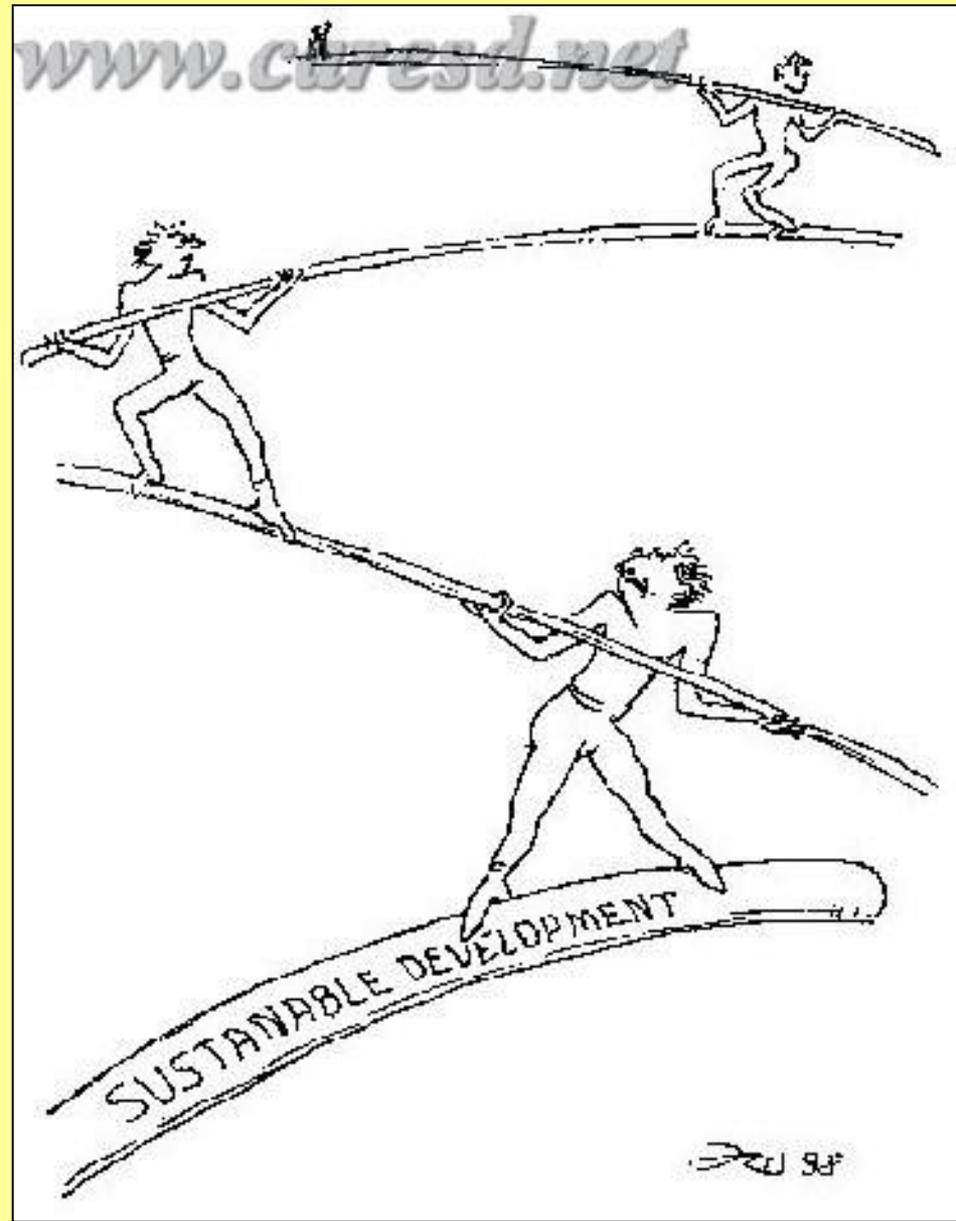
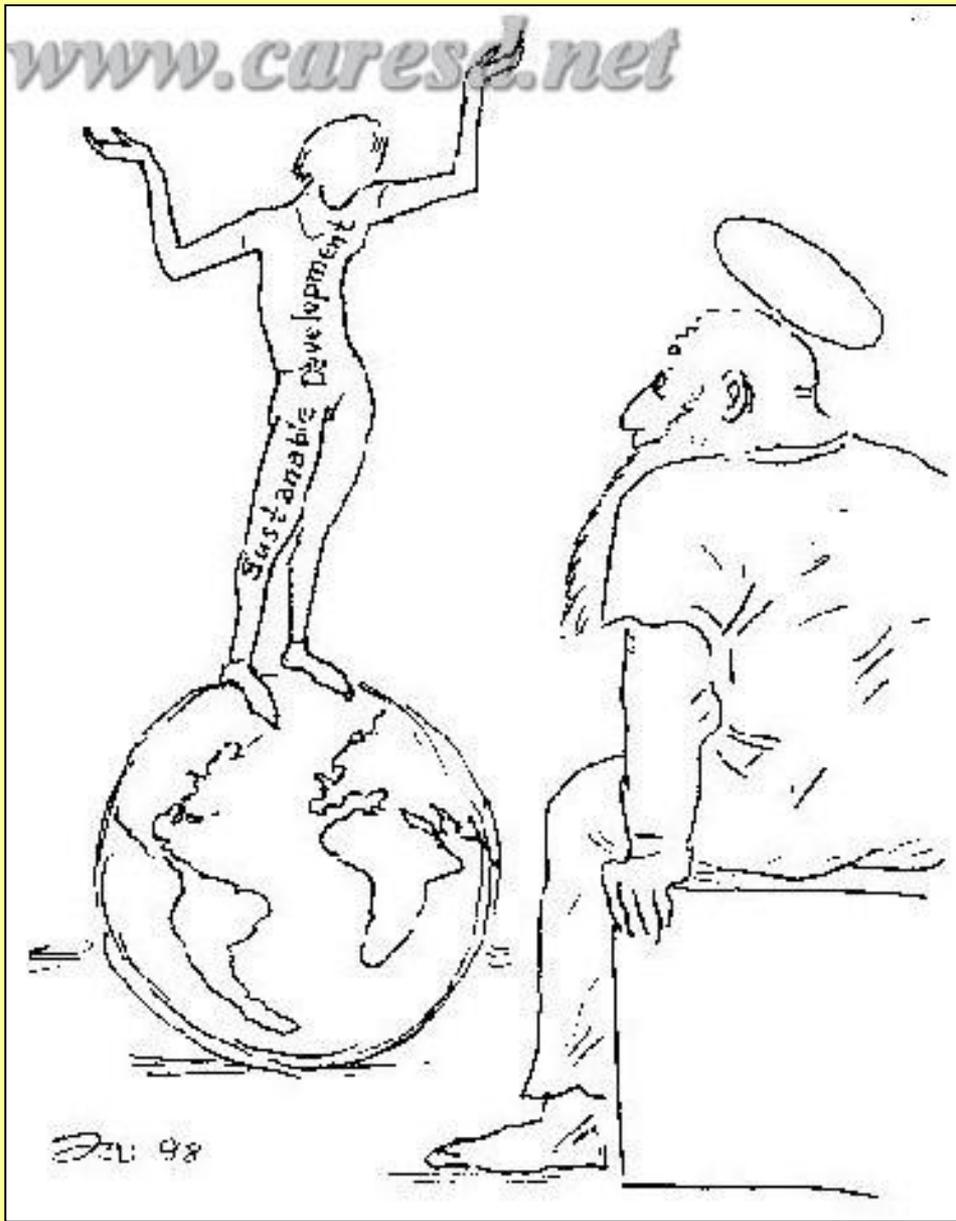
- Естетичний або інтелектуальний. Природа, всі види живої природи – джерело натхнення для митців, джерело матеріалу для натуралістів та вчених, місце для відпочинку та розваг.

3 аспекти ставлення людини до природи

- Практичний. Людство здавна використовує об'єкти живої і неживої природи з утилітарною метою. Ми засуджуємо крайній вияв такого підходу: *“Ми не можемо чекати милості від природи, взяти її в неї – от наша задача”*.

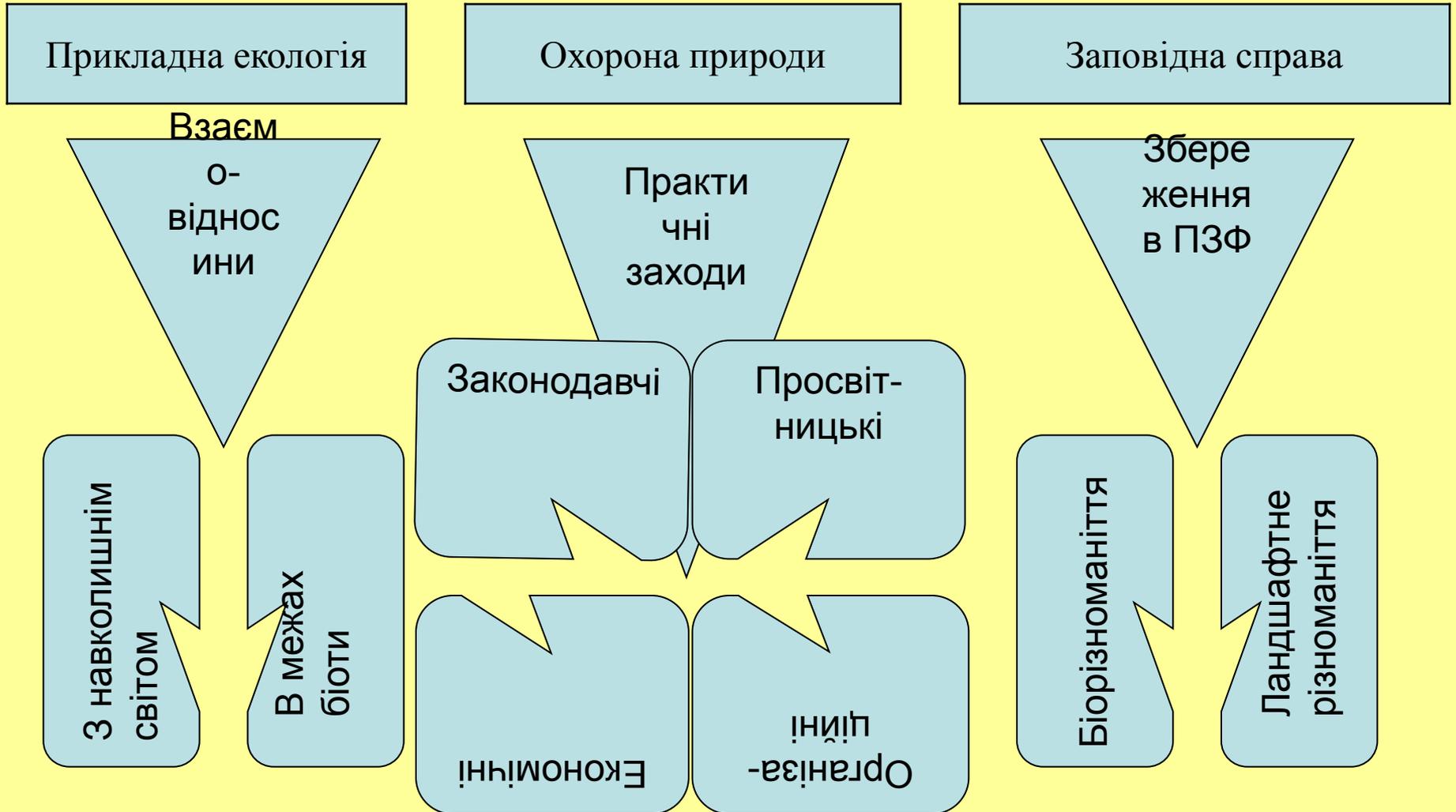

Елементи системи стійкого розвитку регіону

Передумови	Збалансований економічний, соціальний і природоохоронний розвиток території			
Зміст	Перебудова екологічної освіти	Перебудова філософії побуту		Досягнення енергетичного балансу потреб суспільства і можливостей біосфери
Базові рівноваги	Демографічно-споживчі та ресурсо-виробничі	Структури виробництва та інтегрального потенціалу території		Демографічного, техногенного тиску та екологічної ємності території
Механізм реалізації	Модифікаційна модернізація виробництва	Структурно-технологічна трансформація виробництва	Компенсація негативних наслідків	Заповідання територій, ренатуралізація ландшафтів, створення екомережі
Управління	Економічно-правове забезпечення розвитку	Розробка та реалізація стратегії розвитку на близьку та далеку перспективу		Міжнародне співробітництво на урядовому та неурядовому рівні
Мета	Сприятливі умови життєдіяльності та відтворення населення, а також природних об'єктів не обмежений термін і ренатуралізація природи			

ПРИРОДООХОРОННІ ДИСЦИПЛІНИ

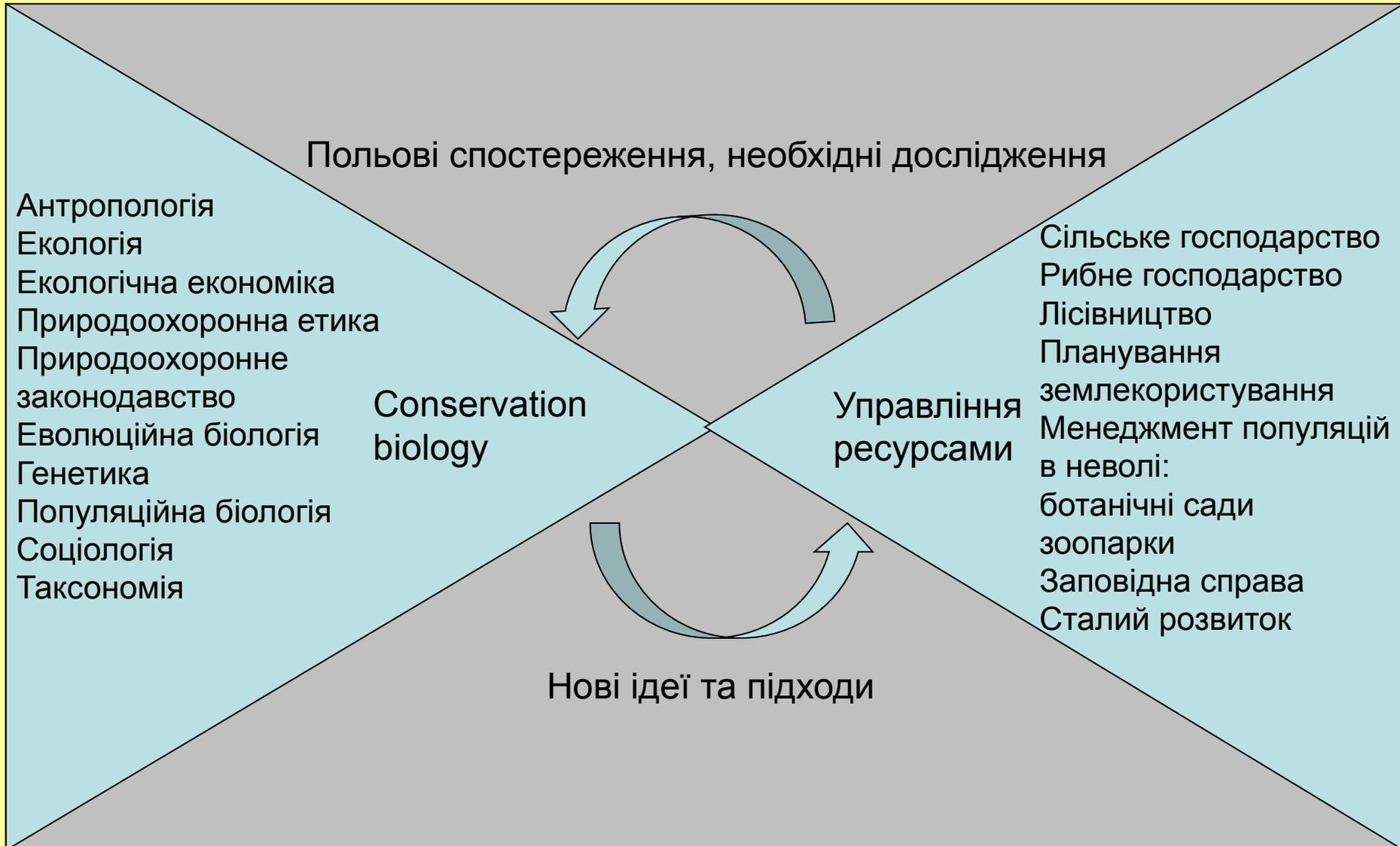
забруднення, посиленої експлуатації й іншого шкідливого впливу життєдіяльності — дії, спрямовані на захист навколишнього середовища від забруднення, посиленої експлуатації й іншого шкідливого впливу життєдіяльності людини.

Охорона природи — система науково обґрунтованих заходів, спрямованих на підтримання раціональної взаємодії між діяльністю людини і навколишнім середовищем, що забезпечує збереження та відновлення природних

ресурсів — система науково обґрунтованих заходів, спрямованих на підтримання раціональної взаємодії між діяльністю людини і навколишнім середовищем, що забезпечує збереження та відновлення ресурсів Землі.

Conservation biology

Conservation biology – мультидисциплінарна наука, яка розвинулась у відповідь на кризу, в якій сьогодні опинилось біологічне різноманіття.

3 завдання:

- Вивчати та описувати різноманіття живої природи;
- Виявити та оцінити вплив людини на види, угруповання та екосистеми;
- Розробити практичні міждисциплінарні підходи для захисту та відновлення біологічного різноманіття.

Роль фахівців з охорони природи

Поки людство перебуває в розпачі перед валом вимирань та руйнувань місць мешкання, дехто намагається зупинити руйнування.

“Якщо думати про проблему в планетарному масштабі, вона здається безнадійною. Однак, можна обмежити масштаби біди до посильних рівнів, якщо виходити з пластичності видів”

(Петер Равен, директор ботанічного саду в Міссурі)

Роль фахівців з охорони природи

- Повинні діяти більш енергійно в галузі освіти. Вони мають дати знання якомога більш широкому колу людей щодо проблем, які виникають внаслідок втрати біорізноманіття;

Роль фахівців з охорони природи

- Мають стати політично активними, цей процес дозволить впливати на уряди та розробляти природоохоронні закони;

Роль екологів

„Про збереження кажанів в Європі”

„Про збереження популяцій європейських кажанів”

- «Ющенко утверждает, что украинскую экономику спасут летучие мыши» (<http://www.intv-inter.net/>)
- «...Бджоли та кажани - єдині любі друзі Президента» (<http://www.tovarish.com.ua>)
- «Віктор Ющенко знайшов достойне заняття – зайнявся захистом кажанів:-)» (<http://blogs.pravda.com.ua/authors/ukolov/>)

Роль фахівців з охорони природи

- Мають бути організаторами своєї науки. Викликаючи інтерес до природоохоронної діяльності серед своїх колег, вони можуть розширити число кваліфікованих захисників природи;

Роль фахівців з охорони природи

- Мають бути хорошими агітаторами. Треба вміти подавати свої програми так, щоб на локальному рівні вони були підтримані місцевим населенням;

Роль фахівців з охорони природи

- Вони мають стати ефективними менеджерами своїх проектів. В них повинне бути постійне бажання пересуватися по суходолу й по воді, щоб знати, що відбувається насправді. Прогрес настане тоді, коли біологи захотять реалізувати свої ідеї на практиці.

В майбутньому люди озиратимуться на колишні роки початку 21 ст. Як на часи, коли невелика кількість природоохоронців зуміли врятувати велике число видів та біологічні угруповання від вимирання.

